

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at udvide mulighederne for såkaldt retshåndhævelsesarrest i bl.a. sager om seksuelt misbrug af børn under 15 år.

Efter de gældende regler kan en sigtet varetægtsfængsles i sådanne sager, hvis der foreligger enten flugtfare, gentagelsesfare eller fare for forstyrrelse af efterforskningen (såkaldt kollusionsfare). En sigtet kan endvidere varetægtsfængsles, hvis der er særligt bestyrket mistanke om, at sigtede har begået en lovovertrædelse, hvor strafferammen er mindst fængsel i 6 år (f.eks. voldtægt eller samleje med barn under 15 år), og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod. Varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen efter den sidstnævnte regel forudsætter efter retspraksis, at sigtede kan forventes idømt en straf på mindst 8-10 måneders ubetinget fængsel.

Lovforslaget indebærer, at der herudover bliver mulighed for varetægtsfængsling af hensyn til retshåndhævelsen, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at sigtede er skyldig i:

- samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje med et barn under 15 år (straffelovens § 222, herunder jf. §§ 224 og 225)
- blufærdighedskrænkelser begået over for et barn under 15 år (straffelovens § 232)
- udbredelse af børnepornografi (straffelovens § 235, stk. 1)
- samleje eller anden kønslig omgængelse end samleje uden for ægteskab ved udnyttelse af forurettedes sindssygdом eller mentale retardering (straffelovens § 218, stk. 1, herunder jf. §§ 224 og 225).

Efter lovforslaget vil det desuden være en betingelse for varetægtsfængsling, at der kan ventes en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og at hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om det konkrete forholds grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Den foreslåede udvidelse af mulighederne for retshåndhævelsesarrest vil finde anvendelse både under efterforskningen og sagens behandling i første instans, under en eventuel anke og efter endelig dom, indtil fuldbyrdelse kan ske.

Lovforslaget bygger på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1496/2008 om retshåndhævelsesarrest i sædelighedssager (herefter »betænkningen«).

2. Gældende ret

Retsplejelovens § 762, stk. 1, om de *almindelige fængslingsgrunde* giver mulighed for at varetægtsfængsle en sigtet, når der er begrundet mistanke om,

at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og der desuden foreligger enten flugtfare, gentagelsesfare eller kollusionsfare (dvs. fare for forstyrrelse af efterforskningen).

Retsplejelovens § 762, stk. 2, om *retshåndhævelsesarrest* giver mulighed for at varetægtsfængsle en sigtet, når der er særligt bestyrket mistanke om, at den pågældende har begået enten en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, eller en nærmere angivet anden lovovertrædelse (navnlig vold mv.), og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

De materielle betingelser for retshåndhævelsesarrest efter retsplejelovens § 762, stk. 2, kan inddeles i krav til karakteren af den påsigtede kriminalitet (kriminalitetskravet), krav til styrken af den mistanke, der ligger til grund for sigtelsen (mistankekravet), og krav til det særlige forhold, som kan begrunde indgrebet i den personlige frihed (indikationskravet).

Kriminalitetskravet efter § 762, stk. 2, nr. 1, er udformet som et strafferammekrav og går ud på, at der i strafferammen skal være mulighed for at idømme 6 års fængsel eller derover.

Kriminalitetskravet efter § 762, stk. 2, nr. 2, er udformet som en opregning af bestemte straffelovsbestemmelser kombineret med et krav til den konkret forskyldte straf, som går ud på, at lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en dom på ubetinget fængsel i mindst 60 dage.

De straffelovsbestemmelser, der er opregnet i nr. 2, angår vold eller trusler mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1), vold eller trusler mod vidner (§ 123), grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted (§ 134 a), vold (§§ 244-246), hensættelse i hjælpeløs tilstand (§ 250) og hensynsløs fareforvoldelse (§ 252).

Bortset fra § 134 a (strafferamme på fængsel indtil 1 år og 6 måneder) og § 244 (strafferamme på bøde eller fængsel indtil 3 år) opfylder de straffelovsbestemmelser, der er opregnet i nr. 2, strafferammekravet i nr. 1 (6 års fængsel eller derover i strafferammen). Betydningen af, at disse straffelovsbestemmelser er medtaget i nr. 2, ligger i, at nr. 1 efter forarbejderne og retspraksis skal anvendes på den måde, at varetægtsfængsling kun kan ske, hvis den konkret forskyldte straf forventes at ligge væsentligt over den grænse på 60 dages ubetinget fængsel, som fremgår af nr. 2.